

**WYMAGANIA EDUKACYJNE ORAZ KRYTERIA OCENIANIA DLA
PSM W OPOLU**

SPECJALNOŚĆ INSTRUMENTALISTYKA

SPECJALIZACJA - Puzon

DRUGI ETAP EDUKACYJNY

Autor: mgr Harald Powróśło

**Opracowane w oparciu o Rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego
z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach
szkolnictwa artystycznego**

Dz.U. z 2019 r., poz. 1637

Opole 2019

WSPÓLNE EFEKTY KSZTAŁCENIA PO ZAKOŃCZENIU NAUKI W SZKOLE MUZYCZNEJ II STOPNIA

Uczeń:

- 1) szanuje dziedzictwo kulturowe własnego i innych narodów;
- 2) przestrzega zasad kultury i etyki, prawa autorskiego oraz innych aktów prawnych związanych z ochroną dóbr kultury;
- 3) zna historię dziedziny artystycznej, w obszarze której działa;
- 4) posiada wiedzę niezbędną do prawidłowej realizacji zadań praktycznych w dziedzinie artystycznej, którą reprezentuje;
- 5) zna związki między swoją i innymi dziedzinami sztuki;
- 6) aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym;
- 7) prezentuje swoje dokonania;
- 8) kreatywnie realizuje zadania, wykazując się wrażliwością artystyczną;
- 9) potrafi ocenić jakość wykonywanych zadań;
- 10) realizuje indywidualnie i zespołowo zadania i projekty artystyczne w zakresie wyuczonej specjalności;
- 11) pracuje w zespole w ramach przydzielonych zadań, biorąc odpowiedzialność za efekt końcowy wspólnej pracy;
- 12) nawiązuje kontakty i współpracuje z muzykami zespołu;
- 13) buduje relacje oparte na zaufaniu;
- 14) prezentuje aktywną postawę w działaniu;
- 15) potrafi organizować swoją pracę;
- 16) dba o bezpieczne i higieniczne warunki swojej pracy oraz o kondycję fizyczną i zdrowie;
- 17) konsekwentnie dąży do celu;
- 18) przewiduje skutki podejmowanych działań;
- 19) stosuje sposoby radzenia sobie ze stresem, w szczególności z treścią;
- 20) aktualizuje wiedzę i doskonali umiejętności zawodowe;
- 21) wyszukuje, dokonuje wyboru i oceny informacji zawartych w różnych tekstach kultury;
- 22) wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną w realizacji zadań artystycznych do pogłębienia wiedzy i doskonalenia umiejętności;
- 23) jest przygotowany do kontynuowania nauki;
- 24) pracuje nad własnym rozwojem artystycznym i zawodowym;

25) potrafi świadomie określić swoje możliwości.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA OGÓLNE

1. Doskonalenie gry na instrumencie

Uczeń doskonali elementy techniki interpretacji w grze na instrumencie.

2. Przygotowanie do samodzielnej pracy

Uczeń samodzielnie doskonali pracę nad utworami i zadaniami, wybranymi przez pedagoga. Potrafi wyszukiwać i wybierać informacje niezbędne w rozwiązywaniu problemów muzycznych, korzystając z technik informacyjnych i komunikacyjnych.

3. Przygotowanie do aktywnego udziału w życiu muzycznym

Uczeń:

- 1) bierze udział w projektach muzycznych, organizowanych przez szkołę oraz poza placówką;
- 2) występuje publicznie jako solista i kameralista;
- 3) posiada umiejętność pracy w dużym zespole instrumentalnym;
- 4) jest świadomym odbiorcą sztuki.

4. Udział w obowiązkowych przesłuchaniach CEA.

5. Obowiązkowy udział w koncertach szkolnych, audycjach sekcyjnych i klasowych i przesłuchaniach co najmniej raz w każdym semestrze.

6. Uczniom wyjątkowo zdolnym pedagog ma prawo rozszerzyć wymagania edukacyjne o elementy wykraczające poza wymagania przewidziane dla realizowanej przez ucznia klasy.

CELE KSZTAŁCENIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

1. Doskonalenie gry na instrumencie

Uczeń:

- 1) posiada wiedzę z zakresu historii i budowy instrumentu;
- 2) doskonali i rozwija technikę gry na instrumencie;
- 3) rozwija umiejętności interpretacyjne;

- 4) potrafi grać a' vista proste utwory, zna zasady odczytania nut w kluczu basowym i tenorowym;
- 5) uczeń poznaje wybrane fragmenty partii orkiestrowych.

2. Przygotowanie do samodzielnej pracy

Uczeń:

- 1) samodzielnie pracuje nad materiałem muzycznym;
- 2) osiąga systematycznie zamierzone cele kształcenia;
- 3) świadomie potrafi zorganizować plan swojej pracy;
- 4) analizuje i konstruktywnie ocenia własną grę;
- 5) definiuje własne niepowodzenia i wyciąga z nich wnioski.
- 6) wykorzystuje technologię informacyjną i komunikacyjną w procesie kształcenia i własnego rozwoju artystycznego.

3. Przygotowanie do aktywnego udziału w życiu muzycznym

Uczeń:

- 1) korzysta z szerokiej oferty edukacyjnej szkoły i środowiska;
- 2) kształtuje postawę aktywnego odbiorcy muzyki i sztuki;
- 3) umiejętnie wykorzystuje w praktyce zdobytą wiedzę;
- 4) występuje jako solista i kameralista;
- 5) posiada umiejętności pracy w zespole muzycznym.

Klasa I

Zadania techniczno - wykonawcze

Semestr I

- zapoznanie ucznia z historią puzonu
- omówienie i korekty dotyczące zadęcia, oddechu, postawy, układu rąk w zależności od stopnia zaawansowania ucznia i przeprowadzenia koniecznych zmian
- ćwiczenia kształtujące pracę prawej ręki – suwakowanie
- opanowanie skali E – f¹ oraz swobodne poruszanie się w obrębie tych dźwięków
- kształtowanie prawidłowego oddechu, dźwięku
- opanowanie gam durowych i molowych do 4 znaków (tercje, trójki, biegniki, pasaż, D⁷, akord zmniejszony)
- ćwiczenia i etudy 5-15 w semestrze

- czytanie nut a'vista
- utwory z towarzyszeniem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Semestr II

- korekty dotyczące zadęcia, oddechu, postawy, układu rąk w zależności od stopnia zaawansowania ucznia i przeprowadzenia koniecznych zmian
- ćwiczenia kształtujące pracę prawej ręki – suwakowanie
- opanowanie skali E – f¹ oraz swobodne poruszanie się w obrębie tych dźwięków
- kształtowanie prawidłowego oddechu, dźwięku
- opanowanie gam durowych i molowych do 4 znaków (tercje, trójki, biegniki, pasaż, D⁷, akord zmniejszony)
- ćwiczenia i etiudy 5-15 w semestrze
- czytanie nut a'vista
- utwory z towarzyszeniem fortepianu
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowana gama durowa i molowa (tercje, trójki, biegniki, pasaż, D⁷, akord zmniejszony)
- 2 etiudy o różnej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonywany z pamięci
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowana gama durowa i molowa (tercje, trójki, biegniki, pasaż, D⁷, akord zmniejszony)
- 2 etiudy o różnej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonywany z pamięci
- gra a vista

Klasa II

Zadania techniczno – wykonawcze:

Semestr I

- dalsza praca nad oddechem przeponowo-żebrowym – właściwe nabieranie i wydmuchiwanie powietrza – ćwiczenia na spirometrach
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku
- postawa – ćwiczenia rozluźniające prawą rękę (dłoń, łokieć, bark)
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia oparte na przedęciach (aliquotach)
- poszerzenie skali (w miarę możliwości) do b¹
- gamy do durowe i molowe do 5 znaków przykluczowych (tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, D⁷, akord zmniejszony)
- ćwiczenia wyrabiające biegłość suwakowania ręki prawej
- doskonalenie czytania nut, czytanie nut a'vista
- ćwiczenia i etiudy 5-15 w semestrze
- granie duetów
- nabywanie umiejętności samodzielnego strojenia do fortepianu
- utwory z towarzyszeniem fortepianu: 2 miniatury lub jeden utwór w formie koncertu, sonaty, tematu z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Semestr II

- dalsza praca nad oddechem przeponowo-żebrowym – właściwe nabieranie i wydmuchiwanie powietrza – ćwiczenia na spirometrach
- zadęcie i artykulacja – ćwiczenia na ustniku
- postawa – ćwiczenia rozluźniające prawą rękę (dłoń, łokieć, bark)
- kolejne, bardziej zaawansowane ćwiczenia oparte na przedęciach (aliquotach)
- poszerzenie skali (w miarę możliwości) do b¹
- gamy do durowe i molowe do 5 znaków przykluczowych (tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, D⁷, akord zmniejszony)
- ćwiczenia wyrabiające biegłość suwakowania ręki prawej
- doskonalenie czytania nut, czytanie nut a'vista
- ćwiczenia i etiudy 5-15 w semestrze
- granie duetów
- nabywanie umiejętności samodzielnego strojenia do fortepianu

- utwory z towarzyszeniem fortepianu: 2 miniatury lub jeden utwór w formie koncertu, sonaty, tematu z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 2 gamy:
 - a) durowa - tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowa - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej
- utwór solowy z akompaniamentem wykonany z pamięci
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 2 gamy:
 - a) durowa - tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowa - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 2 etiudy o różnej problematyce technicznej
- utwór solowy z akompaniamentem wykonany z pamięci
- gra a vista

Klasa III

Zadania techniczno – wykonawcze:

Semestr I

- oddech, zadęcie, postawa – ćwiczenia
- praca nad swobodą wydobywania dźwięku – ćwiczenia na ustniku oraz basing (bez instrumentu), „luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki
- przedęcia
- ćwiczenia na rozgrywanie
- ozdobniki: tryl, mordent, przednutka
- stopniowanie dynamiki

- rozwijanie gry pamięciowej
- praca nad intonacją i artykulacją
- opanowanie skali do b¹
- gamy durowe i molowe do pięciu znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – tercje, trójki, kwarty, czwórki biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷)
 - b) mollowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- rozszerzanie możliwości dynamicznych
- ćwiczenia i etiudy techniczne i melodyczne 5-15 w semestrze
- czytanie a vista (ćwiczenia)
- utwory z akompaniamentem fortepianu: 2 miniatury lub jeden utwór w formie koncertu, sonaty, tematu z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Semestr II

- oddech, zadęcie, postawa – ćwiczenia
- praca nad swobodą wydobycia dźwięku – ćwiczenia na ustniku oraz basing (bez instrumentu), „luźne gardło”, naturalny i swobodny układ prawej ręki
- przedęcia
- ćwiczenia na rozgrywanie
- ozdobniki: tryl, mordent, przednutka
- stopniowanie dynamiki
- rozwijanie gry pamięciowej
- praca nad intonacją i artykulacją
- opanowanie skali do b¹
- gamy durowe i molowe do pięciu znaków przykluczowych (z uwzględnieniem całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – tercje, trójki, kwarty, czwórki biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷)
 - b) mollowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- rozszerzanie możliwości dynamicznych
- ćwiczenia i etiudy techniczne i melodyczne 5-15 w semestrze
- czytanie a vista (ćwiczenia)

- utwory z akompaniamentem fortepianu: 2 miniatury lub jeden utwór w formie koncertu, sonaty, tematu z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 2 gamy:
 - a) durowa - tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowa - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonany z pamięci
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 2 gamy:
 - a) durowa - tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowa - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonany z pamięci
- gra a vista

Klasa IV

Zadania techniczno – wykonawcze:

Semestr I

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- opanowanie skali do d²
- przedęcia – zestaw ćwiczeń z uwzględnieniem całej skali instrumentu
- basing
- ćwiczenia na rozgrywanie
- czytanie nut a' vista
- praca nad intonacją i artykulacją

- gamy durowe i molowe do sześciu znaków przykluczowych (w całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – tercje, trójki, kwarty, czwórki, kwinty, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷,
 - b) mollowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne 5-15 w semestrze
- początki nauczania gry podwójnego i potrójnego staccata
- utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np. koncert, sonata, temat z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Semestr II

- oddech, zadęcie, postawa – swobodne wydobywanie dźwięku w całej skali instrumentu, wyrównanie brzmienia (barwy)
- opanowanie skali do d²
- przedęcia – zestaw ćwiczeń z uwzględnieniem całej skali instrumentu
- basing
- ćwiczenia na rozgrywania
- czytanie nut a'vista
- praca nad intonacją i artykulacją
- gamy durowe i molowe do sześciu znaków przykluczowych (w całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – tercje, trójki, kwarty, czwórki, kwinty, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷,
 - b) mollowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne 5-15 w semestrze
- początki nauczania gry podwójnego i potrójnego staccata
- utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np. koncert, sonata, temat z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 2 gamy:

- a) durowa - tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowa - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonany z pamięci
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 2 gamy:
 - a) durowa - tercje, trójki, kwarty, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowa - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 2 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonany z pamięci
- gra a vista

Klasa V

Zadania techniczno – wykonawcze:

Semestr I

- ćwiczenia oddechowe (spiometr, worek anestezyjologiczny)
- ćwiczenia basingu
- ćwiczenia na rozgrywanie
- ćwiczenia wyrabiające biegłość prawej ręki (suwak)
- czytanie nut a'vista
- studia orkiestrowe
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne 5-15 w semestrze
- gamy durowe i molowe do sześciu znaków przykluczowych (w całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – interwały do oktawy, trójki, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷, gama chromatyczna
 - b) mollowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- praca nad podwójnym i potrójnym staccatem
- praca nad budową frazy, interpretacja utworów z różnych epok
- samodzielne opracowanie utworu

- utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np. koncert, sonata, temat z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Semestr II

- ćwiczenia oddechowe (spirometr, worek anestezyjologiczny)
- ćwiczenia basingu
- ćwiczenia na rozgrzewanie
- ćwiczenia wyrabiające biegłość prawej ręki (suwak)
- czytanie nut a'vista
- studia orkiestrowe
- rozwijanie umiejętności gry zespołowej
- etiudy i ćwiczenia techniczne i melodyczne 5-15 w semestrze
- gamy durowe i molowe do sześciu znaków przykluczowych (w całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – interwały do oktawy, trójki, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷, gama chromatyczna
 - b) molowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- praca nad podwójnym i potrójnym staccatem
- praca nad budową frazy, interpretacja utworów z różnych epok
- samodzielne opracowanie utworu
- utwory z towarzyszeniem fortepianu – większe formy, np. koncert, sonata, temat z wariacjami
- udział ucznia w popisie klasy lub popisie szkolnym (minimum jeden raz w semestrze)

Program przesłuchania śródrocznego:

- przygotowane 4 gamy:
 - a) durowe – interwały do oktawy, trójki, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowe - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 4 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonany z pamięci
- gra a vista

Program egzaminu promocyjnego:

- przygotowane 4 gamy:

- a) durowe – interwały do oktawy, trójki, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷
 - b) molowe - pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- 4 etiudy o zróżnicowanej problematyce
- utwór solowy z towarzyszeniem fortepianu wykonany z pamięci
- gra a vista

Klasa VI

Zadania techniczno – wykonawcze:

Semestr I

- ćwiczenia basingu
- ćwiczenia oddechowe (spirometr, worek anestezjologiczny)
- ćwiczenia na rozgrywanie
- legata na dźwiękach naturalnych (przedęcia)
- ćwiczenia wyrabiające biegłość prawej ręki (suwak)
- interpretowanie utworu zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki
- etiudy techniczne i melodyczne
- studia orkiestrowe
- rozwijanie umiejętności gry z akompaniamentem
- czytanie nut a'vista
- gamy durowe i molowe do sześciu znaków przykluczowych (w całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – interwały do oktawy, trójki, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷, gama chromatyczna i całotonowa
 - b) mollowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- praca nad podwójnym i potrójnym staccatem
- przygotowanie programu dyplomowego

Semestr II

- ćwiczenia basingu
- ćwiczenia oddechowe (spirometr, worek anestezjologiczny)
- ćwiczenia na rozgrywanie
- legata na dźwiękach naturalnych (przedęcia)
- ćwiczenia wyrabiające biegłość prawej ręki (suwak)
- interpretowanie utworu zgodnie z jego budową formalną i charakterem epoki

- etiudy techniczne i melodyczne
- studia orkiestrowe
- rozwijanie umiejętności gry z akompaniamentem
- czytanie nut a'vista
- gamy durowe i molowe do sześciu znaków przykluczowych (w całej skali instrumentu):
 - a) durowe (według schematu) – interwały do oktawy, trójki, czwórki, biegniki, pasaż, przewroty pasażu, D⁷, gama chromatyczna i całotonowa
 - b) mollowe – pasaż, przewroty pasażu, akord zmniejszony
- praca nad podwójnym i potrójnym staccatem
- przygotowanie programu dyplomowego

Udział w obowiązkowym przesłuchaniu technicznym dla uczniów klas dyplomowych w I semestrze:

Program:

- poprawne wykonanie dwóch etiud o zróżnicowanej problematyce technicznej
- prezentacja przygotowanych fragmentów studiów orkiestrowych
- samodzielne przygotowanie i zinterpretowanie fragmentu wskazanego przez komisję utworu. Każdy uczeń otrzyma na kilka minut ćwiczeniówkę a następnie zaprezentuje przygotowany fragment na scenie.

Program egzaminu dyplomowego:

- koncert lub concertino,
- sonata lub sonatina,
- utwór dowolny,

Jeden z ww. utworów powinien być wykonany z pamięci.

Kryteria oceniania – wymagania na poszczególne oceny z przedmiotu – puzon.

Podstawowe kryteria oceny śródrocznej i rocznej:

- *stopień spełnienia wymagań programowych dla danego roku nauki*
- *postępy w zdobywaniu umiejętności technicznych*
- *postępy w zdobywaniu umiejętności muzycznych*
- *opanowanie repertuaru*
- *pilność i systematyczność pracy ucznia*

Stopień niedostateczny

(do 10 punktów)

Uczeń nie spełnia wymagań edukacyjnych, co uniemożliwia mu kontynuację kształcenia:

- nie zrealizował wymagań edukacyjnych
- wykazuje brak zdolności manualnych
- brak umiejętności koncentracji
- bardzo słaba pamięć muzyczna

Stopień dopuszczający

(11-12 punktów)

Spełnienie wymagań edukacyjnych jest minimalne, brak wrodzonych predyspozycji do grania na instrumencie utrudnia, a w przyszłości może uniemożliwić mu dalsze kształcenie.

Ujawnia się to poprzez:

- brak uporządkowania rytmicznego
- trudności z dłuższą koncentracją
- trudności z pamięciowym opanowaniem utworu
- trudności z utrzymaniem jednolitego tempa
- duże luki pamięciowe podczas prezentacji utworu na popisie lub egzaminie

Stopień dostateczny

(13-15 punktów)

Uczeń spełnił jedynie podstawowe wymagania edukacyjne dla danej klasy ale ma wyraźne braki techniczne, które utrudniają mu swobodne wykonanie programu danej klasy i mogą w przyszłości uniemożliwić dalsze kształcenie. Słaba technika gry nie wynika z braku predyspozycji wrodzonych, ale z powodu małej ilości czasu poświęconego na ćwiczenie w domu. Uczeń gra niedokładną artykulacją, w nieuporządkowanym rytmie, bez zaangażowania emocjonalnego, często myli się, ale potrafi znaleźć się w utworze podczas popisu lub egzaminu.

Stopień dobry

(16-20 punktów)

Spełnienie wymagań edukacyjnych nie jest pełne.. Gra jego jest uporządkowana, ale zawiera drobne usterki rytmiczne, muzyczne lub pamięciowe. Nie wynikają one z braku predyspozycji wrodzonych, a po zwiększeniu ilości czasu poświęconego na ćwiczenie w domu, nie spowodują problemów w dalszym kształceniu. Uczeń nie ma trudności z opanowaniem utworu na pamięć. Potrafi skoncentrować się podczas występów publicznych i na egzaminach. Jego gra jest poprawna technicznie, ale mało ciekawa od strony muzycznej.

Stopień bardzo dobry

(21-24 punktów)

Uczeń całkowicie spełnia wymagania programowe. Zrealizował program w szerszym zakresie niż przewidziany dla danej klasy. Posiada swobodę techniczną i umiejętność dłuższej koncentracji. Łatwo przyswaja utwory na pamięć i nie ma problemu z prawidłowym wykonaniem ich na popisach i egzaminach. Jego gra jest uporządkowana i swobodna technicznie, oraz ciekawa od strony muzycznej. Uczeń swobodnie posługuje się zróżnicowaną artykulacją. Potrafi prawidłowo budować frazę muzyczną i formę utworu. Ma dobrą odporność psychiczną. Reprezentuje szkołę na koncertach środowiskowych, jest laureatem konkursów szkolnych.

Stopień celujący

(25 punktów)

Osiągnięcia ucznia wyraźnie wykraczają poza wymagania edukacyjne danej klasy. Uczeń swobodnie wykonuje program z klasy wyższej niż ta, do której uczęszcza. Jego gra jest swobodna pod względem technicznym, posiada walory wirtuozowskie, a jej wartość artystyczna jest szczególnie wysoka i rzadko osiądana w szkole. Uczeń prezentuje interesującą osobowość oraz dużą wrażliwość na barwę dźwięku. Ma dobrą odporność psychiczną. Reprezentuje szkołę na koncertach środowiskowych, bierze udział w konkursach regionalnych, ogólnopolskich.